



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. II. Aliud corollarium notatu dignum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

est de actibus potenciarum sensitivarum exter-
narum aut internarum, & de actibus appetitus
sensitivi: illi enim pendunt a causis universali-
bus, & sic ad ordinem universi pertinent.

§. II.

Aliud corollarium notatu dignum.

112. **E**X dictis etiam inferitur contra Scotum, Ga-
brielem, & aliquos Recentiores, Angelos ex
vera impotentia intrinseca, & non ex sola subtra-
ctione concursus divini, secreta cordium ignorare.

Patet hoc corollarium: Primò quia supra ostendimus, Scripturam & SS. Patres tribuere Deo cognitionem secretorum cordis, tanquam speciale ejus excellentiam & prerogativam: non esset autem specialis Deo excellentia, si esset proportionata virtuti naturali Angeli, & si Angeli cordis non ignorarent, sed solum, ut docent prædicti Authores, quia Deus eis negaret concursum naturalem, sicut negavit igni Babylonico: Ergo quòd Angeli cordium secreta ignorent, provenit ex vera impotentia intrinseca, & non ex sola denegatione concursus divini.

Secundo, Scriptura & SS. Patres supra relati probant Christi Divinitatem ex cognitione & manifestatione secretorum cordis: At hæc probatio parum soliditatis haberet, si Angelus naturaliter, & cum concursu Dei connaturaliter sibi debito, ea penetrare valeret: posset enim aliquis merito dicere, non sequi Christum esse Deum ex eo quòd secreta cordis penetraret & manifestet, sed ad summum esse Angelum, cum quo Deus secundum naturalem ejus exigentiam concurrat: Ergo idem quòd prius.

Tertio, Alii SS. Patres relati dicunt, Angelos æque non cognoscere secreta cordis, ac non cognoscere futura contingentia: Sed futura contingentia non cognoscunt ex vera impotentia intrinseca, ut supra ostendimus, & fatentur Adversarii: Ergo nec cordium secreta.

Quarto, Juxta hanc Scoti sententiam, cognitio cogitationum cordis non esset miraculosa, sed potius esset cessatio illius miraculi, quo Deus impedit talem cognitionem: sicut restitutio concursus, quem Deus igni Babylonico denegaverat, non fuit miraculum, sed potius fuit cessatio illius miraculi, quo naturale ignis operationem impeditur: Sed hoc videtur absurdum: Ergo &c.

Quinto, Angelus potest solum naturaliter cognoscere ea quæ pertinent ad ordinem universi, cujus est pars: Sed actus liberi voluntatis creatæ ad ordinem universi non pertinent, sed sunt extra, & quodammodo supra ipsum, ut supra ostendimus: Ergo non potest illos naturaliter cognoscere: subindeque illos ignorat ex defectu potentie, & non ex sola denegatione concursus divini.

Denique contra eandem sententiam valdè urget, quòd Deus nunquam privat totum aliquod genus causæ (saltem à principio suæ conditionis) concursu connaturaliter debito ad aliquam actionem, ad quam habet naturalem inclinationem & virtutem proportionatam alias inclinatio illa & virtus essent frustra. Nec valet si dicas, hunc concursum denegari ex rationabili causa, ne scilicet Dæmones acrius hos impugnent, cognitibus nostris. Nam illa ratio non habet locum in bonis Angelis; & licet mali cognoscerent cogitationes nostras, aliunde tamen possent ligari, & ne nos infestarent arceci.

§. III.

Solvuntur objectiones.

Objiciunt in primis Adversarii quòdam Simonia SS. Patrum, asserentium Angelos suas cogitationes & affectus mutuo cognoscere. Ita videtur sentire Venerabilis Bedæ libro 2. in Job cap. 7. ubi ait: Non enim quidquam effectuum suorum adinvicem latere spiritus potest: simplices enim creature, nullam habentes quasi obiculum corpulentum, perspicua sibi sunt. Et D. Gregorius libro 18. Moralium cap. 27. alius 31. in beatitudine resurgentium, inquit, unus erit perspicabilis alteri, sicut ipse sibi: & cum unusquisque intellectus attenditur, simul conscientia penetratur. Unde concludit, civitatem Beatorum allegoricè vocari vitrum mundum; & immediate post subjicit: Nunc autem corda nostra, quando in hac vita sumus, quia ab altero in alterum videri non possunt, non intra vitrea, sed intra latea vascula concluduntur.

Respondeo illos SS. Patres solum velle quòd Angeli non impediuntur propter membrorum corpulentiam, sicut homines, ne unusquisque mentem alterius penetraret & cognoscat. Nam ait D. Thomas hic art. 4. ad 1. Cogitatio mentis hominis non cognoscitur ab alio, propter duplex impedimentum, scilicet propter grossitatem corporis, & propter voluntatem claudentem sua secreta. Primum autem obstaculum tollitur in resurrectione, nec est in Angelis: sed secundum impedimentum manet post resurrectionem, & est modo in Angelis.

Objiciunt secundo: Magi à Dæmonibus instructi revelant interdum secreta cordium, ut de Alberico quodam Mago testatur D. Augustinus lib. 1. contra Academicos cap. 6. Item Dæmones assistentes energumenis, cognoscunt imperia mentalia quæ Exorcistæ illis imponunt, v.g. quòd exhibeant reverentiam erga talem rem vicram: Ergo Angeli possunt naturaliter cogitationes cordium cognoscere.

Respondeo Dæmones interdum revelare aliquas cogitationes cordis humani, non quòd ea certò intelligant, sed quia ex immutatione interna temperamenti corporis, vel ex quibusdam externis indicibus illas explorant, & conjecturaliter cognoscunt. Nam ut resè ait D. Thomas hic art. 4. possunt Dæmones per indicia externa, vel pulsibus, immutationem vultus, & alia corporis affectiones, deprehendere affectus mentis; quòd & medici faciunt, sed illi è melius, quòd subtilius hujusmodi mutationes corporales advertunt & expendunt. Idem docet Cassianus Collat. 7. cap. 1. his verbis: Nulli dubium est, quòd possint spiritus immundi cogitationem nostrarum attingere qualitates, sed indicibus in se sensibilibus forissecus colligentes: id est ex nostris dispositionibus aut verbis, ac studiis in qua propensio conspexerint nos inclinari. Ceterum illas, quæ necundè internis animæ prodierint, adire omnino non possunt. Ipsas quoque cogitationes quas ingerunt, & atrum susceptæ, vel quemadmodum susceptæ sint, non per ipsius animæ naturam, id est per illam interiorem motum, qui in abditis eius absconditur, & ut manifestis aliquid exprimat, in medullis, ut dixi, sapientis latitantem; sed ex motibus aspectibus exterioris hominis deprehendunt: cum bonè prudentibus quoque viris sepius fieri videmus, ut scilicet interioris hominis statum, & figuram & vultum, seu quietitatem exterioris agnoscerent.